

Ihtioftiriazia izaziva masovna ugibanja bodorke (*Rutilus rutilus* L.)

Ihtioftiriazia (uzročnik *Ichthyophthirius multifiliis*, lokalizira se ispod epitela kože i škrga) je opasna bolest riba u ribnjacima kod povećane gustoće nasada. U jezerima, rijekama i akumulacijama parazit se susreće na ribama u slabom intenzitetu zaraze, ne izaziva oboljenja.

Pored toga, mi smo nalazili masovne gubitke bodorke i, povremeno, grgeča od ihtioftiriazie u akumulaciji Burštinska T E C. Burštinska akumulacija, površine 1200 ha i dubine u prosjeku 8 — 10 m, izgrađena je 1960. godine na rijeci Gnilija Lipa (desni pritok Dnjestra). Formiranje ihtiofaune još nije završeno.

U akumulaciji žive u velikoj količini bodorka, grgeč, balavac mali; manje se susreću klen, zlatni i srebrni karas, linjak, šaran (u posljednje dvije godine nasadili su više od 2,2 milijuna jednogodišnjeg mladca), štuka, manjić i još manje, uklija, vijun, krkuš, i druge. Privredni ribolov još se ne provodi, zato još nije poznata težinska zastupljenost oblika i njihova produktivnost.

Treba reći, da elektrana izbacuje u akumulaciju toplu vodu, koja se zatim odvodi kanalom u duljinu 25 km. Radi toga je u kanalu akumulacije temperatura vode zimi oko +10°C, a ljeti iznad +20°C.

U proljeće 1969. godine stvorili su se naročiti biološki uvjeti za razvoj ihtioftiriusa. Poslije neočekivanog zagrijavanja koncem aprila — početkom maja temperatura vode podigla se iznad 20°C, pH=7,5—8,0.

U područjima u blizini obale akumulacije sakupio se veliki broj bodorki, starosti 2 — 3 godine. U takvim uvjetima stvorile su se mogućnosti za zarazu riba ihtioftiriusom. Treba napomenuti, da se bodorka u mladosti koncentrira najviše uz obale.

Ugibanja bodorke započela su 4. maja i do 20. maja uginulo je više od 35 tona. Uginula riba sakupila se uz obale akumulacije, naročito mnogo na površini. U početku se je predpostavljalo da su uzročnici masovnog uginuća bodorke bile otpadne vode. Međutim, parazitološkim pretragama utvrđeno je da je bodorka, starosti 2+, duljine 13 — 16 cm., težine 20 — 36 gr, masovno zaražena ihtioftiriusom (na škrgama je utvrđeno više od 2000 parazita raznog stadija). Osim toga bili su utvrđeni: *Trichodina nigra*, *Dactylogyrus crucifer*, *Gyrodactylus elegans*, *Diplostomum spathaceum*, *Caryophyllaeus laticeps*, *Glochidium*. Škrge bolesnih riba bile su povećane. Istovremeno ihtioftirius je nađen na grgeču, klenu — mali stupanj zaraze. Druge vrste riba, najčešće šaran, karas, štuka i stariji uzrasti bodorke nisu bili napadnuti ihtioftiriusom.

Da se spriječi daljnje ugibanje bodorke, preporučeno je odlovljavanje ribe koja se skuplja uz obale.

Analogna slika ugibanja bodorke od ihtioftiriazie utvrđena je koncem maja 1969. godine u konzumnom ribnjaku »Berežani« (površina oko 300 ha.), intenzivnost zaraze 10 — 20 parazita u vidnom polju mikroskopa, povećanje 70 puta.